

Vuil spel

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren / Lezen voor Iedereen

www.eenvoudigcommuniceren.nl

www.lezenvoorieedereen.be

Vuil spel is het zevende deel in de spannende, twintigdelige reeks *BoekenBoeien*.

In deze serie zijn woorden verwerkt uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*.

Leerlingen maken zo spelenderwijs kennis met woorden die van groot belang zijn bij de schoolvakken biologie, economie, wiskunde, natuurkunde en mens & maatschappij. De reeks *BoekenBoeien* bevat alle 1600 woorden uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*, gemiddeld 80 woorden per deel. In *Vuil spel* staan woorden uit de categorie mens & maatschappij.

De *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* is samengesteld door het Instituut voor Taalonderzoek en Taalonderwijs Amsterdam (ITTA), onderdeel van de Universiteit van Amsterdam, in opdracht van Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Amsterdam. Meer informatie: www.itta.uva.nl.

De serie *BoekenBoeien* is breed inzetbaar, en leent zich uitstekend voor zowel individueel als klassikaal en/of schoolbreed lezen. Drie keer per week twintig minuten lezen is voor leerlingen al voldoende om vooruitgang te boeken in leesvaardigheid en tekstbegrip.

www.boekenboeien.nl | www.boekenboeien.be

Naar een idee van Marian Hoefnagel en Helene Bakker

Tekst: Fenna de Vries

Vormgeving: Uitgeverij Eenvoudig Communiceren

© Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam

Eerste druk: 2011

Tweede druk: 2014

Derde druk: 2023

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 137 5

Vuil spel

Fenna de Vries

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Voorwoord

Welkom bij *BoekenBoeien*: twintig spannende boeken die lekker makkelijk lezen. *BoekenBoeien* is geen gewone boekenreeks, er is iets bijzonders mee aan de hand. In elk verhaal staan namelijk ongeveer 80 woorden uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*.

In de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* staan woorden die je nodig hebt om de lessen op school goed te snappen. En voor later zijn ze natuurlijk ook handig.

De schooltaalwoorden in dit boek staan *schuingedrukt*. Sommige woorden ken je misschien al. Of je begrijpt de betekenis zodra je de rest van de zin leest. Zitten er woorden tussen die je nog niet kent? Zoek dan de betekenis op in de woordenlijst. Die vind je op bladzijde 68.

In totaal bestaat de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* uit 1600 woorden. Ze zijn ingedeeld in zes categorieën: algemeen, wiskunde, biologie, natuurkunde, economie en mens & maatschappij. In *Vuil spel* staan woorden uit de categorie mens & maatschappij en de categorie algemeen.

Wist je dat lezen makkelijker wordt als je het vaak doet? Met drie keer twintig minuten per week merk je al een groot verschil. En de reeks *BoekenBoeien* bestaat uit maar liefst twintig delen. Dus mogelijkheden genoeg om te oefenen.

1. Leroy

Het is opvallend hoe snel de vakantie voorbijgaat. De eerste week vakantie kruipt voorbij. Daarna gaan de vrije dagen sneller. Steeds sneller. Dan komt die gevreesde dag. Je wordt op een morgen wakker en de school begint weer. Weg vrijheid. Hallo toetsen en huiswerk!

Ik zit dit jaar in de vierde. De vierdeklassers mogen vandaag als laatsten hun lesrooster halen. Toch ben ik iets vroeger dan normaal. Tegen tien uur loop ik de aula binnen. Mijn vriend Danny ziet me. Hij zwaait kort.

Danny en ik kennen elkaar al lang. Al vanaf de dag dat we ons hebben *opgegeven* bij de voetbalvereniging. Dat is nu zeker acht jaar geleden. We zitten niet meer op voetbal, maar we zijn vrienden gebleven. Danny, die woedend kan worden om niets. Danny, met zijn gouden kettinkje waar ik hem stiekem om uitlach. Maar Danny wordt nooit echt uitgelachen. Hij is een kop groter dan de rest. En wie hem toch probeert te irriteren, krijgt een klap.

Ik heb Danny al een tijdje niet gezien. Ik merk dat er een afstand is tussen ons. Hij staat te praten met een paar jongens. Het zijn niet de types waar ik mee omga. Veel te braaf. Ik steek mijn hand op naar Danny en loop door naar de blikjesautomaat.

Het is al erg warm in de kantine. Een koel blikje cola gaat er altijd wel in.

Deze vakantie ben ik veel buiten geweest. Een beetje voetballen, kletsen met de meisjes. Dat soort werk. Soms pakte ik een bioscoopje. Daarna was ik tot laat op het pleintje achter de school.

Danny had een vakantiebaantje bij zijn pa in de zaak. Jammer. Waarom meteen zo serieus? Vakantie is vrijheid, genieten van het leven. Zo zie ik het. Werken kan altijd nog.

Met een luide klap valt mijn blikje uit de automaat naar beneden. Ik pak het blikje en draai me om. Ik maak mijn blikje open. Er klinkt een luid gesis: 'Tssssshhhh.'

Ineens wordt mijn aandacht afgeleid door iets nieuws. Iets fris. Vers meidenvlees! Vanaf het moment dat ze de kantine binnenstapt, kijkt iedereen naar haar. Wauw! Ik zie dat Danny gestopt is met praten. Zijn mond hangt een stukje open. Het ziet er stom uit. Snel neem ik een slok cola.

Onopvallend kijk ik weer naar het meisje. Ze wil niet *bewust* de aandacht trekken, dat weet ik zeker. Zo is ze, dat weet ik nu al. Maar het meisje staat in het middelpunt, het *centrum* van de aandacht. Ze is prachtig en spannend ook wel. Ze vertoont *gelijkenis* met een kat. Soepel en sexy komt ze de kantine binnen op haar hoge laarzen.

Haar hakken maken bijna geen geluid. Toch ziet en hoort iedereen in de aula het: er is een nieuw meisje op school. Míjn meisje!

Ze heeft me betoverd. Ik ben in haar macht. En ik weet haar naam niet eens! Haar aanwezigheid zorgt voor een *revolutie* in mijn hoofd. (En in mijn broek trouwens ook.)

Danny staat nog aan het andere eind van de kantine. Hij kijkt me aan met een vreemde blik in zijn ogen.

Zijn gezicht staat hard. Koud. Ik weet wat Danny denkt. Na acht jaar vriendschap weet ik dat. Het is dezelfde *gedachte* als de mijne: dat meisje wordt van mij!

2. Danny

Ik zie Leroy staan en kijken. Zijn spieren zijn gespannen, alsof hij direct wil aanvallen. Hij is net een roofvogel die loert naar een prooi.
Ik herken die blik van vroeger. Dan moest ik met mijn moeder mee naar de stad. Alle vrouwen die we tegenkwamen, keken ook als roofvogels.
Mijn moeder zag een jurkje al vanaf een afstand. Ze vloog eropaf en móést het hebben. Zelfs al viel het buiten ons *budget* voor kleding. Al aten we een week lang boterhammen met pindakaas.
Ik begreep daar niets van.
Nu snap ik het. Dit meisje is het jurkje.
Geen uitverkoopje. O, nee, ze is iets veel duurders.

Het meisje loopt langs me. Ze is zo dichtbij. Ik kan haar parfum ruiken. Ineens pak ik haar arm.
Ze schrikt. Even denk ik dat ik het verpest heb.
Danny, wat doe je nou?, flitst door mijn hoofd.
Waar ik de moed vandaan haal, weet ik niet.
Ik hoor mezelf naar haar naam vragen.
Met haar mooie ogen kijkt ze me aan. Groen zijn ze.
Ze heeft zich opgemaakt met heel veel mascara.
'Ik heet Pearl', zegt ze.
Ze tilt haar kin iets op en kijkt me strak aan.
Oei, ze kijkt vijandig.
'Hoi, Pearl. Ik ben Danny', zeg ik met een zelfverzekerde glimlach.
De lach lijkt te werken.
Pearl ontspant zich.

Ze kijkt niet meer alsof ze me in stukken wil hakken.

'Ik ben nieuw hier. Ik zit in klas 3B', zegt ze.

Pearl. PEARL! Ik kan haar naam bijna proeven.
De wereld staat even stil. Is dit *werkelijk* een meisje of is ze een godin?

'Je zit bij mij in de klas', zeg ik. Pearl kijkt verrast.
'Ik dacht dat jij al in de vierde zou zitten, je bent zo lang!' Ze lacht. Haar ogen lachen mee.
'Dat hoor ik wel vaker', antwoord ik.
Dit gaat goed!
Leroy is achter me komen staan. Ik voel zijn ogen branden in mijn rug. *We zijn concurrenten*.
Dat weet hij. Dat weet ik.
Hij wil iets wat ik ook wil: Pearl.
Dat mag niet gebeuren! Ik moet iets doen. Leroy kan elk moment toeslaan.

Met mijn arm leun ik tegen de kluisjes. Zo probeer ik Leroy te stoppen. Ik wil hem blokkeren, maar hij is snel. Hij kent elke beweging die ik wil maken.
Net als op het voetbalveld.
Leroy duikt onder mijn arm door. Hij staat tussen Pearl en mij in. Pearl kijkt hem nieuwsgierig aan met haar kattenogen.
'Welkom op deze school!', zegt Leroy enthousiast.
Hij spreidt zijn armen. Heel overdreven, vind ik.
Zoals Leroy altijd alles overdrijft. Ik vind dat Pearl moet schrikken. Ze moet zich tegen mij aangooien en smeken of ik haar wil beschermen.

Dat doet ze niet ... Wat had ik dan gedacht?
Ze kent alleen mijn naam.

In plaats daarvan lacht Pearl. Niet naar mij, maar naar Leroy. Naar hem!
Ik trek een boos gezicht. Leroy verpest de *sfeer* hier!
O ja, hij is echt concurrentie voor mij. Dat voel ik nu nog sterker dan anders.
Al acht jaar lang spelen Leroy en ik een wedstrijd. Op het veld. In de klas. Op straat. Altijd.
Ook vandaag. Toch voel ik dat het dit keer anders is.

Leroy lacht terug naar Pearl. Ik zie het gebeuren. En ik ben niet alleen. Het lijkt alsof de rest van de kantine het ook ziet. Er hebben zich groepjes leerlingen verzameld om ons heen. Ze voelen dat er iets aan de hand is. Ik word er zenuwachtig van. Leroy daagt me uit. Dat begrijp ik zonder woorden. Hij kijkt me arrogant aan. Wil hij Pearl ook? Dat zullen we nog wel eens zien. Game on!

Leroy knijpt zijn ogen half dicht. Hij kijkt me vuil aan. 'Verspil je tijd niet aan deze sukkel. Kom, ik laat je de school zien, schoonheid', zegt hij tegen Pearl. Hij zwaait kort naar mij. 'Dag, dag!' Leroy zwaait, zoals je naar een klein kind zwaait. Ik voel me erg stom. Leroy loopt weg met Pearl. Zijn arm losjes om haar schouders. Er knapt iets in mij. Hoe durft Leroy me zo voor schut te zetten?

Leroy met zijn kleine, maar gespierde lijf, zijn 'leuke' grapjes en zijn arrogante houding. Bah!

Er wordt hier een vuil spelletje gespeeld. En dan geldt de *wet* van de sterkste!

Alle middagen op het voetbalveld lijken vergeten. Onze vriendschap lijkt *verbroken*. Het is over en sluiten. Het is nu hard tegen hard.

3. Leroy

Wie niet sterk is, moet slim zijn. Of slimmer. Of snel.
Ik, Leroy, ben het allemaal.
Sommige mensen noemen mij arrogant.
Maar wat is er mis met geloven in wat je kunt en bent? Niks, toch?

Pearl. Parel.
Zo beedschoon. Haar witte tanden, haar gebruikte huid. Haar lange haren die schitteren in het licht.

Ik heb haar vanmiddag de school laten zien, natuurlijk. Een rondleiding die helaas stopte doordat de bel ging.
Pearl moest haar rooster ophalen in een ander lokaal. Het is jammer dat ze een klas lager zit dan ik.
Graag was ik met haar te laat gekomen, zodat iedereen in de klas ons kon zien.
Samen. Alleen met zijn tweeën. Met zijn tweeën alleen. Ik heb plannen met dit meisje. Wij horen bij elkaar.

Danny kan wel denken dat hij een kans bij haar maakt. Maar ik weet wel beter. Danny is een lamme sukkel, waar geen meisje het warm van krijgt.

Gelukkig kon ik Pearl nog net vragen of ze zaterdagmiddag iets te doen had. Ze had nog niks, zei ze. Met mijn meest stoere gezicht zei ik: 'Nu wel!' Ik verwachtte een antwoord, maar Pearl reageerde niet op mijn charmes.

We stonden voor het lokaal waar ze moest zijn.
Ze bedankte me voor de rondleiding.
Het moment dat ik met Pearl kon zijn, duurde veel te kort. Ik zou niet *opgeven* voordat ik alleen met haar kon zijn.

Pearl wordt van mij. Alleen van mij. Ik wil daar een flinke prijs voor betalen.
Elke prijs.

4. Danny

Vandaag is onze eerste lesdag al vroeg begonnen. We hebben het vak mens & maatschappij. De leraar is een man met een grote bos haar op zijn hoofd. Hij heeft ook een gigantische snor. Daarom wordt hij 'de Snor' genoemd. Zelfs sommige leraren noemen hem zo.

Pearl zit twee rijen voor mij in het midden van het lokaal. Ik kan haar goed zien. De Snor vraagt of we een ander woord weten voor het *invoeren* van goederen. Pearl hoeft niet lang na te denken. Ze weet het antwoord: 'importeren'. De Snor kijkt tevreden de klas rond. Zijn grote snor krult omhoog van blijdschap. Hij noemt Pearl een aanwinst voor de klas. Pearl straalt. Ze is niet alleen mooi, maar ook slim.

De Snor gaat door met de les. Hij vertelt dat je goederen ook naar het buitenland kunt vervoeren. Snel steek ik mijn vinger op.

De Snor kijkt verbaasd mijn kant op.

'Danny heeft besloten dit jaar wél over te gaan?'

'Zo is het, meneer', zeg ik vrolijk.

'Wat is dan jouw bijdrage aan deze les?', bromt de Snor.

'Nou ... het tegenovergestelde van importeren is de *export* van goederen, meneer. Bijvoorbeeld *grondstoffen* uit Nederland naar het buitenland brengen.'

De Snor kijkt verbaasd. 'Juist! Dat is een goed voorbeeld van *exporteren*. Heel goed onthouden van vorig jaar, Danny. Dat wordt nog wat met jou!' De klas grinnikt. Ze weten wel dat ik vorig jaar alleen maar lol heb gemaakt. En de Snor weet dat ook. Arno, de jongen die naast me zit, geeft me een por tussen mijn ribben. Pearl kijkt goedkeurend mijn kant op.

De Snor vertelt dat we een werkstuk moeten maken in tweetallen. 'Een werkstuk? Nú al? In de eerste les?', fluistert Arno.

'Dit gaan we anders doen dan anders', zegt de Snor. Hij kijkt als een televisiepresentator die de hoofdprijs uitreikt. 'Ik houd jullie niet langer in spanning. We gaan een werkstuk maken over het onderwerp *politiek!*'

De Snor klapt het bord open, waarop hij twaalf onderwerpen heeft geschreven.

'Bij elk onderwerp wil ik de naam van één van jullie op het bord schrijven', zegt de Snor. 'Je bent dan de vertegenwoordiger van dat onderwerp. Je gaat samenwerken met een partner.'

De klas moppert. De Snor blijft enthousiast.

Hij vindt dit het beste idee van Nederland.

Hij verwacht dat we nu opspringen. Dat we een 'wave' starten. Alsof we op de *tribune* zitten van onze favoriete voetbalclub.

De Snor denkt dat we wild worden. Maar helaas, de enige die wild wordt, is hijzelf. Ik grinnik.